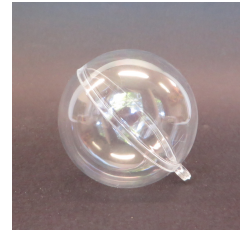
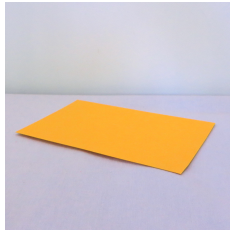
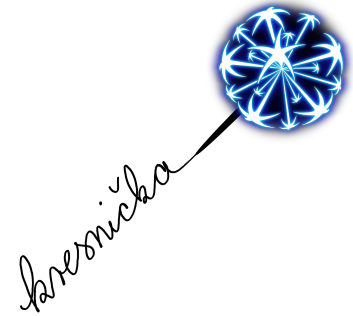

CILINDRIČNA LEČA

Pripomočki: 3 valjasti kozarci za vlaganje različnih premerov s pokrovčki, kos tršega papirja A6, flomaster, škarje, votla prozorna plastična krogla, posoda za vodo

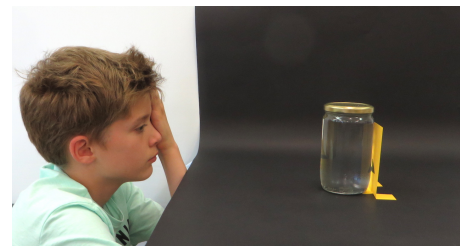
Skozi kozarec vsakič opazuj s tolikšne razdalje, da vidiš skozenj tisto, kar je na drugi strani, ostro.

1. V vse tri kozarce za vlaganje nalij vodo do vrha in jih tesno zapri s pokrovčki. V zaprtih kozarcih naj bo le voda, brez zračnih mehurčkov.

2. Na trši papir nariši polpuščico — to bo tvoj opazovani **predmet**. Zareži papir na eni strani, zapogni dela v različni smeri in pravokotno na preostali papir, kot prikazuje fotografija.

3. Kozarec z največjim premerom postavi na mizo. Tik za kozarec postavi narisano polpuščico. Opazuj jo skozi kozarec. Zamiži na eno oko in opazuj sliko le z drugim očesom.

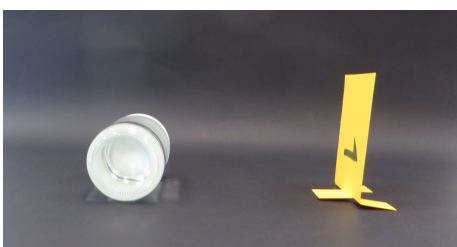

4. Polpuščico počasi oddaljuj od kozarca in z enim očesom opazuj njeno sliko skozi kozarec.

Stvari — **PREDMETE** — vidimo, če so osvetljeni in če svetloba, ki se od njih odbije, pade v naše oči. Če od predmeta do naših oči svetloba ne potuje naravnost, ampak se njena smer še kje spremeni (na primer pri potovanju skozi prozorne snovi — vodo — ali pri odboju na zrcalu), pravimo, da vidimo **SLIKO PREDMETA** (in ne samega predmeta).

5. Kozarec zamenjaj še z drugima dvema z manjšim premerom (najprej enim, potem drugim). Ponovi opazovanje. Je kaj drugače kot prej, je kaj enako?

6. Kozarec, napolnjen z vodo, položi na mizo vodoravno. Postavi predmet za kozarec in opazuj njegovo sliko skozi kozarec. Spreminjaj razdaljo med predmetom in kozarcem ter opazuj.

7. Na mizo postavi dva kozarca, napolnjena z vodo: prvi naj stoji pokonci, drugi naj leži. Za kozarca postavi predmet. Opazuj sliko predmeta skozi oba kozarca.

8. Z vodo napolni votlo plastično kroglo in jo dobro zapri.

9. Kroglo postavi na mizo in skozi njo opazuj sliko predmeta, kot prej skozi kozarec.

10. Skozi kozarec, poln vode, opazuj svoje desno stopalo.

11. Kozarec zasukaj za 90° in opazuj, kako se spremeni slika desnega stopala.

RAZMISLI, PREIZKUSI, POIŠČI, VPRAŠAJ ...

- 🔍 Kako vidiš sliko predmeta skozi kozarec, če v njem ni vode?
- 🔍 Imaš kozarec, napolnjen z vodo, za njim pa narisano puščico. Opazuješ jo skozi kozarec — najprej z levim očesom, potem z desnim; glave, kozarca in puščice medtem ne premakneš. Kaj opaziš?
- 🔍 Zakaj pri teh poskusih opazujemo slike raje z enim očesom (in ne obema hkrati)?
- 🔍 Opazuj z enim očesom predmet skozi kozarec, napolnjen z vodo, in pri tem premikaj svojo glavo gor in dol, levo in desno. Kaj opaziš?
- 🔍 Opazuj predmet skozi pokončen kozarec, napolnjen z vodo, in predmet medtem premikaj od leve proti desni, potem še gor in dol. Kaj opaziš?
- 🔍 Kozarec, napolnjen z vodo, položi na mizo vodoravno. Predmet za njim premikaj od leve proti desni in nato še v navpični smeri ter opazuj njegovo sliko.
- 🔍 Opazuj predmet skozi plastično kroglo, napolnjeno z vodo, pri čemer predmet za kroglo premikaš.
- 🔍 Če najdeš plastične kroglice različnih velikosti, jih napolni z vodo in opazuj predmet skozi vsako od njih.
- 🔍 Poišči dva enaka valjasta kozarca. Prvega napolni z vodo približno do polovice, drugega do vrha. Oba tesno zapri. Opazuj svoje stopalo najprej skozi prvi kozarec, ki ga držiš vodoravno in v katerem se gladina umiri (mirno stojiš nekaj časa), in zatem še skozi drugega.
- 🔍 Plastično kroglo napolni z vodo samo do polovice. Drži jo v roki in skozi njo opazuj svoje desno stopalo. Potem jo napolni z vodo v celoti in ponovi opazovanje desnega stopala.
- 🔍 Opazuj predmet najprej skozi en kozarec, potem pa še skozi dva kozarca, ki stojita na mizi eden tik za drugim.
- 🔍 Opazuj predmet skozi dva kozarca, ki nista povsem skupaj. Orientacijo kozarcev spreminjaj med vodoravno in navpično lego.

